

Către: DI Anatol Arapu

Ministrul Finanțelor

Copie: DI Chiril Gaburici

Prim-ministru al Republicii Moldova

Copie: DI Stephane Christophe Bride

Viceprim-ministru, Ministrul Economiei

Copie: DI Ștefan Creangă

Președintele Comisiei parlamentare economie, buget și finanțe

Copie: DI Ion Prisăcaru

Șeful Inspectoratului Fiscal Principal de Stat

Nr. 16 din 27 martie 2015

Ref: Proiectul politicii fiscale și vamale pentru anul 2015 (proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative¹)

Stimate domnule Ministru,

În numele Asociației Patronale "Camera de Comerț Americană din Moldova" (în continuare „AmCham”), Vă prezentăm comentariile noastre actualizate la proiectul de lege ce vizează **Politica fiscală și vamală pentru anul 2015**.

Ținem să Vă informăm, că în urma consultărilor publice, proiectul politicii fiscale și vamale pentru 2015 a suferit modificări pozitive. Însă, rămân actuale o serie de norme care în opinia noastră necesită revizuire sau excludere, iar în lipsa Analizei impactului de reglementare obligatorie nu poate fi estimat impactul net al acestora.

Totodată, exprimăm îngrijorarea intrării în vigoare a mai multor prevederi din 01 mai 2015. Având în vedere practica anului 2011, când au fost operate modificări similare publicate în luna aprilie, optăm pentru stabilirea unor noi parametri cu intrarea în vigoare la 1 ianuarie 2016.

Considerăm un imperativ, în scopul asigurării stabilității pieții din Republica Moldova, previzibilității veniturilor bugetare și evitării efectelor adverse asupra climatului de afaceri, **efectuarea analizei impactului de reglementare (AIR)** a proiectului de lege dat². Un AIR va facilita exprimarea în mod transparent a costurilor și beneficiilor estimate ale fiecărei propuneri de modificare a Codului fiscal și va permite selectarea alternativei care ar avea cel mai înalt impact net pozitiv, atât pentru bugetul public național, cât și pentru contribuabili. Astfel, în baza Analizei impactului de reglementare va fi prevenită introducerea unor reglementări cu efect scontat advers, împovărătoare, care ar reduce competitivitatea afacerilor individuale în mod direct și, indirect, competitivitatea economiei naționale. În general, soluțiile bugetare și fiscale au implicații social-economice considerabile. Ele creează condiții pentru creșterea economiei și, implicit, a nivelului de viață al populației sau,

¹ <http://www.particip.gov.md/proiectview.php?l=ro&idd=1680>

² Codul fiscal, art.3 alin.(3¹) La elaborarea proiectelor de acte legislative și normative din domeniul fiscal, care reglementează activitatea de întreprinzător, Guvernul întocmește actul de analiză a impactului de reglementare.

dimpotrivă, provoacă blocaje economice, șomaj, sărăcie.

Pornind de la deschiderea și acceptul Ministerului Finanțelor de a efectua modificări pozitive (conceptuale) pe marginea proiectului de lege citat *supra*, dar care au rămas intacte și ne susținute, reiterăm obiecțiile noastre.

Subiectele deosebit de importante la care dorim să atragem atenția Dvs., în mod particular sunt următoarele: **(argumentarea amplă pe marginea poziției AmCham vis-a-vis de aceste, dar și alte subiecte importante, găsiți în anexă la această scrisoare):**

- Intenția Ministerului Finanțelor de a accepta spre deducere pierderile aferente rezidurilor, deșeurilor și perisabilităților naturale doar în limita normelor, stabilite de autoritățile de specialitate ale administrației publice centrale, mărimea carora urmează a fi determinată până la finele anului 2015;
- Intenția de a exclude din categoria de surse de venit neimpozabile **a indemnizațiilor de concediere stabilite conform legislației;**
- Intenția Ministerului Finanțelor de a reduce dreptul la deducerea oricăror donații făcute de contribuabil rezident pe parcursul anului fiscal în scopuri filantropice sau de sponsorizare, până la 2% (de la 10%) din venitul impozabil;

Propuneri AmCham:

- Zilierii – în art. 90¹ din Codul fiscal, propunem să fie introdus un alineat nou, care va stabili o regulă de impozitare a „zilierilor”. După părerea noastră, rata rezonabilă de reținere a impozitului pe venit al “zilierilor” ar fi de 10%;
- Creanțele nerecuperabile – optimizarea procedurii de trecere la cheltuieli deductibile a creanțelor nerecuperabile;
- Publicitatea socială - deducerea cheltuielilor aferente producerii și ulterior difuzării publicității sociale.

Salutăm stabilirea periodicității efectuării modificărilor și/sau completărilor în legislația fiscală și vamală la cel mult de 2 ori în cursul unui an calendaristic.

Mediul de afaceri, în numele și în interesul căruia facem prezentele recomandări, are așteptări rezonabile privind acceptarea și implementarea plenară a acestora, or un regim fiscal echilibrat și echitabil este indispensabil climatului de afaceri sănătos.

Sîntem deschiși pentru întreveneri ulterioare cu echipa Ministerului responsabilă de elaborarea Proiectului pentru a conlucra la îmbunătățirea proiectului de lege.

Vă mulțumim pentru colaborare și Vă rugăm să nu ezitați să ne contactați pentru orice informații adiționale.

Cu deosebit respect,
Mila Malairău

Director executiv al Asociației Patronale
"Camera de Comerț Americană din Moldova"

Recomandările Camerei de Comerț Americane din Moldova (AmCham Moldova) aferente proiectului Politicii fiscale și vamale pentru 2015

Codul Fiscal al Republicii Moldova

Denumirea articolelor, care se propun spre modificare	Comentarii și recomandări
<p>TITLU I (Dispoziții generale) TITLU II (Impozitul pe venit)</p>	
<p><u>Propunere AmCham:</u></p> <p>Art. 5 Noțiuni generale</p> <p>pct. (32)</p> <p>Propunem revizuirea art. 5, pct. (32), precum și completarea acestuia cu lit. g) adăugind o nouă modalitate de determinare a datoriei drept una compromisă</p>	<p>Dincolo de prevederile proiectului de lege, propunem următorul concept nou ce se referă la optimizarea procedurii de trecere la cheltuieli deductibile a creanțelor nerecuperabile.</p> <p>Problema: Agenți economici dispun de creanțe nerecuperabile. Pentru casarea acestora agentul economic urmează sau să achite impozitul pe venit (cu reintroducerea impozitului pe venit de 12% problema a devenit actuală) sau, conform art. 5 p. 32) în CF, pentru a confirma că datoria este compromisă să suporte costuri suplimentare sub forma de taxa de stat de 3% + serviciile avocaților + costurile executorului judecătoresc + costuri de timp - doar pentru a obține în final un act care confirmă imposibilitatea executării creanței. Ulterior în temeiul acestui act agentul economic trece la cheltuieli deductibile datorita compromisă.</p> <p>Soluția în UE</p> <p>Agentul economic care știe că are creanța nerecuperabilă sau prezumă că creanța este nerecuperabilă - solicită un raport de la o companie de colectare a datoriilor. În cazul în care aceasta confirmă inoportunitatea recuperării pe cale judiciară - agentul economic casează creanța fără a plăti alte taxe sau impozite. Concomitent, pentru a evita abuzurile, țările UE reglementează suplimentar limita maximă a unor astfel de creanțe care pot fi trecute la cheltuieli deductibile în asemenea mod. De regulă, limita maximă este de 100.000 EUR. Pentru Moldova acest plafon poate fi redus substanțial (spre exemplu, până la o sumă de 50.000 lei).</p> <p>În opinia noastră este important ca să existe un asemenea mecanism care să permită deducerea cheltuielilor/datoriilor compromise pentru creanțe mai mici, fără necesitatea de a apela în instanța de judecată. De asemenea, în opinia noastră fiecare caz trebuie analizat separat, cu emiterea documentelor confirmative respective de diverse autorități competente desemnate în parte. Aceasta ar reduce din 100% de adresări către instanțele de judecată. Multe din punctele articolului nu țin nemijlocit de competența instanței de judecată, iar procedura de adresare în judecată este una costisitoare, anevoioasă și de lungă durată.</p> <p>Propuneri:</p> <p>Așadar, propunem revizuirea art. 5 cu p. (32) după cum urmează:</p> <p><i>„Datorie compromisă – creanță nerambursabilă în termen de 2 ani de zile din data formării acesteia:</i></p> <p><i>A) în cazurile când valoarea datoriei nerambursabile nu depășește suma de 50000 lei, dacă:</i></p> <p><i>a) agentul economic lichidat nu are succesori de drepturi, <u>fapt confirmat în baza certificatului emis de lichidator;</u></i></p> <p><i>b) persoana juridică sau fizică care desfășoară activitate de întreprinzător, declarată insolubilă, nu are bunuri, <u>fapt confirmat în baza</u></i></p>

	<p><u>certificatului emis de administratorul insolvenței:</u></p> <p>c) <u>persoana juridică, persoana fizică care nu desfășoară activitate de întreprinzător și gospodăria țărănească (de fermier) sau întreprinzătorul individual nu are, în decurs de 2 ani din ziua apariției datoriei, bunuri sau este în insuficiență de bunuri ce ar putea fi percepute în vederea stingerii acestei datorii, fapt confirmat la alegerea contribuabilului prin raportul unei companii de colectare a datoriilor care confirmă inoportunitatea recuperării datoriei sau de către actul respectiv al instanței de judecată;</u></p> <p>d) <u>persoana fizică a decedat și nu mai există persoane obligate prin lege să onoreze obligațiile acesteia, fapt confirmat prin certificat emis de notarul de la ultimul loc al domiciliului persoanei fizice decedate;</u></p> <p>e) <u>persoana fizică, inclusiv membrii gospodăriei țărănești (de fermier) sau întreprinzătorul individual, care și-a părăsit domiciliul nu poate fi găsită în decursul termenului de prescripție stabilit de legislația civilă, fapt confirmat prin certificat emis de organele competente ale Ministerului Afacerilor Interne a RM;</u></p> <p><u>B) în cazurile când valoarea datoriei nerambursabile depășește suma de 50000 lei, documentul justificativ pentru recunoașterea creanței drept compromise se consideră actul respectiv al instanței de judecată sau al executorului judecătoresc (decizie, încheiere sau alt document prevăzut de legislația în vigoare) potrivit căruia perceperea datoriei nu este posibilă.</u></p> <p><u>Calificarea datoriei drept compromisă, în cazurile specificate mai sus, are loc doar în baza documentului corespunzător prin care se confirmă apariția circumstanței respective de implicare într-o formă juridică în condițiile legii.”</u></p>
<p>Art. 5pct. 45)</p>	<p>45) mostre de mărfuri – orice articol care reprezintă un tip de marfă al cărui mod de prezentare și cantitate, pentru mărfuri de același tip, îl exclude de la folosirea sa în alte scopuri decât pentru obținerea de comenzi pentru mărfuri de tipul celor pe care le reprezintă.</p> <p>Argumentare:</p> <p>În cadrul relațiilor comerciale într-o economie în dezvoltare un proces firesc este perfecționarea continuă a tehnologiilor de producție și oferta pe piețele externe a mărfurilor produse. Acesta, pe lângă alte modalități, are loc prin prezentarea de mostre a materialelor și produselor finite.</p> <p>Astfel, un cadrul legal care ar facilita procesul dat este o condiție <i>sine qua non</i>. La capitolul dat Legislația Republicii Moldova oferă următoarele soluții: litera B din Secțiunea 13 a Hotărârii de Guvern Nr. 1140 din 02.11.2005 este dedicată regimului vamal al mostrelor, modelelor de referință, și materialelor publicitare, stipulând definiții a mostrelor cu sau fără valoare comercială și scutirile aplicabile. Cu toate acestea, pînă în ziua de astăzi, prevederile date nu sunt aplicabile deoarece nu au fost făcute modificări de rigoare a legislației primare (Cod Fiscal, Legea cu privire la tariful vamal).</p> <p>În același context apare și problema bunurilor care nu cad sub incidența definiției de mostre fără valoare comercială și nu pot beneficia de scutirile prevăzute de Hotărârea de Guvern 1140. Astfel, în unele cazuri pentru atingerea scopului de reprezentare a produsului propriu-zis, mostrele nu pot fi deteriorate sau mutilate (spre exemplu, un agent economic importă 10 pixuri de tip diferit, pentru aprecierea calității și potențialului de revînzare pe piață). Pentru asemenea situații Legislația Republicii Moldova prevede următoarele: T.V.A. și taxele vamale nu se aplică mărfurilor importate de către persoane juridice în scopuri necomerciale dacă valoarea în vamă a acestor mărfuri nu depășește suma de 100 de euro. Însă acestea nu întotdeauna satisfac scopul propus, și anume: conform art. 11 Legea cu privire la tariful vamal, la determinarea valorii în vamă în valoarea tranzacției se includ următoarele componente în cazul în care nu au fost incluse anterior în valoarea mărfii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - costul transportului; - cheltuielile suportate de cumpărător; - redevențele și taxele pentru licențe referitoare la mărfurile de evaluat; <p>Prin urmare, chiar în cazul cînd valoarea mărfii importată sau exportată în calitate de mostră este una simbolică, celelalte cheltuieli aferente (costul serviciilor de transport și asigurare) depășesc din start de minimumul de EUR 100. Acest fapt duce la necesitatea devamării acestor mostre, care generează o serie de cheltuieli:</p> <ul style="list-style-type: none"> - În cazul importului: costul serviciilor a brokerului vamal, taxa pentru proceduri vamale, taxa de import, T.V.A., uneori – declarația de

	<p>tranzit și taxa pentru poluarea mediului; - În cazul exportului: costul serviciilor a brokerului vamal, taxa pentru proceduri vamale.</p> <p>De regulă, mostrele nu aduc companiilor nici un beneficiu direct, acestea sunt marcate sau nu conțin o serie de atribute necesare să fie pasibile revinzării. Astfel, impunerea acestui proces cu cheltuieli adăugătoare va afecta rentabilitatea și utilitatea acestuia, care ca efect final va influența negativ dezvoltarea comerțului interior și exterior.</p> <p>Sinteza propunerilor noastre este păstrarea cadrului legal existent, cu introducerea modificărilor necesare pentru a pune în aplicare Hotărârea de Guvern Nr. 1140 din 02.11.2005 la capitolul regimului vamal a mostrelor.</p> <p>De asemenea, pledăm pentru suplinirea actelor legislative vizate cu o reglementare adăugătoare preluată din Directiva 2009/132/CE a Consiliului din 19 octombrie 2009, care ar permite ca valoarea în vamă a bunurilor cu o valoare neglijabilă (până la EUR 22) să fie stabilită după valoarea lor comercială (Incoterms EXW, care nu include în sine costul transportului, asigurării etc.). Astfel vor fi acoperite toate eventualitățile ce țin de importul mostrelor: - situațiile când acestea se încadrează în definiția mostrelor fără valoare comercială, și nu pot fi utilizate pentru un alt scop decât prezentarea produsului (gradul de deteriorare și marcarea necesară). - situațiile când mostrele nu se încadrează în categoria celor „fără valoare comercială” valoarea acestora va fi limitată la EUR 22 conform Incoterms EXW.</p>
<p>Art. 5 pct. 46)</p>	<p>46) Numărul mediu scriptic al salariaților în anul de referință – reprezintă o medie aritmetică simplă, rezultată din suma efectivelor zilnice de salariați (exclusiv cei al căror contract de muncă/raport de serviciu a fost suspendat) din anul de referință – inclusiv zilele de repaus săptămânal, sărbătorile legale și alte zile nelucrătoare – împărțită la numărul total al zilelor calendaristice (365 zile). Din efectivul zilnic de salariați luat în calculul numărului mediu se exclud: salariații aflați în concedii fără plată, în concedii medicale, grevă, detașați la lucru în străinătate care sunt plătiți numai în valută (sau în lei și în valută), alte absențe neplătite. Salariații angajați cu program parțial sunt incluși proporțional cu timpul efectiv lucrat sau prevăzut în contractul individual de munca.</p>
<p>Art 19. Facilități acordate de patron lit a)</p> <p>Art 24. Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător se completează cu alin. (20)</p>	<p>Art. 19 din Codul fiscal La litera a), după textul „cu excepția plăților în bugetul asigurărilor sociale de stat și a primelor de asigurare obligatorie de stat,” se introduce textul „plăților menționate la art.24 alin.(20)”.</p> <p>Art. 24 din Codul fiscal se completează cu alineatul (20) cu următorul cuprins: „(20) Se permite deducerea cheltuielilor anuale suportate de către angajator pentru primele de asigurare facultativă de asistență medicală ale angajatului în mărime de până la 50% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută prevăzută în Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul respectiv, pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr.2 la Legea nr.1593-XV din 26 decembrie 2002”</p> <p>Propuneri: Salutăm introducerea perioadei pentru aplicarea plafonului de 50% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă (anual, lunar, etc.) Cuvintele „<i>pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr.2 la Legea nr.1593-XV din 26 decembrie 2002</i>” ar putea fi excluse din, deoarece ar putea exista o interpretare greșită, din care să rezulte, că spre deducere pot fi atribuite doar cheltuielile respective, efectuate în favoarea persoanelor incluse în anexa respectivă.</p>
<p>Art. 20 Sursele de venit neimpozabile</p>	<p><i>Prin excluderea din Codul Fiscal a art. 20, lit.g) din categoria de surse de venit neimpozabile vor fi excluse indemnizațiile de concediere</i></p>

<p>Lit,g) se abrogă</p> <p><i>Ca urmare a acestei modificări din categoria de surse de venit neimpozabile vor fi excluse indemnizațiile de concediere stabilite conform legislației</i></p>	<p><u>stabilite conform legislației.</u></p> <p>AmCham nu susține această modificare din următoarele motive:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Indemnizațiile de concediere fac parte din categoria de <u>garanții</u> oferite salariatului, prevăzute de art.172 alin.1 al Codului muncii. Cazurile de acordare a garanțiilor și compensațiilor sunt enumerate în art.173 al Codului muncii, fiind specificat faptul că salariaților li se acordă garanții și compensații în caz de: d) <i>încetare a contractului individual de muncă</i>. În continuare, în cadrul capitolului IV “<i>Garanții și compensații acordate salariaților în legătură cu încetarea contractului individual de muncă</i>” legiuitorul în art.186 “<i>Indemnizația de eliberare din serviciu</i>” face referire la termenul de indemnizații, specificând în cadrul articolului dat toate tipurile de indemnizații (sub forma de plăți) oferite de angajator salariatului, în legătură cu concedierea acestuia din urmă. Astfel, legiuitorul include plățile făcute către salariatul concediat în categoria de indemnizații. ▪ Făcând o analiză a legislației de asigurări sociale de stat, observăm chiar și în titlul Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr.289/22.07.2004, faptul că legiuitorul utilizează termenul de indemnizații pentru a desemna acele plăți cu caracter de garanții și compensații de stat, menite să contribuie la protecția socială a anumitor categorii de persoane. Atragem atenția asupra faptului că toate categoriile de indemnizații sociale, atât în conformitate cu prevederile legislației fiscale, cât și în conformitate cu prevederile cuprinse de legile speciale ce prevăd aceste indemnizații, constituie un venit neimpozabil. ▪ Accentuăm faptul că prin natura sa plățile făcute către salariat, la momentul concedierii acestuia, nu fac parte din categoria de plăți salariale, deoarece nu constituie echivalentul muncii prestate de salariat angajatorului în rezultatul căreia survenind obligația angajatorului de a remunera salariatul pentru munca prestată, ci fac parte din categoria de indemnizații, adică plăți menite să asigure salariatul rămas fără o sursă de existență, cu un minim necesar de resurse, pînă la găsirea unui nou loc de muncă. ▪ Poziția indicată mai sus, pe lângă prevederile cuprinse de Codul muncii, este reconfirmată și prin cuprinsul <u>Codului de executare care în art.110, lit.g), la categoria veniturilor care nu pot fi urmărite, atribuie și: indemnizațiile de eliberare din serviciu</u>. Astfel, constatăm în mod repetat intenția legiuitorului de a atribui plățile obținute de salariat în legătură cu concediere, la categoria de indemnizații, avînd regim juridic corespunzător. ▪ Analizînd oportunitatea modificărilor propuse, privind excluderea indemnizațiilor de concediere din categoria de venit neimpozabil, constatăm că astfel de modificare va avea un impact negativ în primul rînd asupra salariatului, care ajungînd în situația de a fi lipsit de sursă de existență este împovărat suplimentar și cu obligații fiscale față de stat. Pe de altă parte, o sarcină suplimentară va fi impusă și pe seama angajatorului, care va trebui să suporte cheltuieli suplimentare, ceea ce va influența negativ achitarea de către angajat a acestor indemnizații. ▪ În cele din urmă trebuie examinată și perspectiva interesului statului, care va fi afectat negativ prin faptul că persoanele concediate și private de o parte de indemnizații se vor adresa statului pentru ajutor de șomaj, iar pe de altă parte angajatorii de <i>rea credință</i> vor apela la alte temeieri de concediere, pentru a nu se încadra sub incidența obligației de a achita salariatului indemnizații de concediere, ceea ce va duce la un impact legal și financiar major pentru toate părțile implicate în proces. ▪ Indemnizația de concediere este o plată similară cu alte tipuri de indemnizații (de boală, accidente, traumatisme și alte incapacități temporare de muncă) care după natura lor nu se impozitează, deoarece scopul lor este să contribuie la protecția socială a anumitor categorii de persoane, în cazul dat a persoanelor care au rămas fără un loc de muncă.
<p>Art. 24 Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător</p> <p>Alin. (13) se modifică</p>	<p>Art. 24 din Codul fiscal la alin. (13), cuvintele „<i>aprobate anual de către conducătorii întreprinderilor</i>” se înlocuiesc cu textul „<i>stabilite de autoritățile de specialitate ale administrației publice centrale, împreună cu instituțiile de specialitate, cu avizul Ministerului Finanțelor, conform modului stabilit de Guvern.</i>”;</p> <p>Aceasta înseamnă că Ministerul Finanțelor propune ca normele rezidurilor, deșeurilor și perisabilității naturale pentru toate sectoarele ale economiei naționale să fie stabilite de autoritățile de specialitate ale administrației publice centrale <u>(cu condiția că acestea există și au competența necesară)</u>, și nu de contribuabili care cunosc mai bine sectorul său de activitate.</p> <p>Constatare și propunere:</p>

Nu suntem de acord cu modificarea respectivă. Modificarea data este o încercare repetată de a reveni la un model istoric care și-a demonstrat ineficiența și la care s-a renunțat deja o dată. Codul fiscal în redacția anilor precedenți conținea prevederea respectivă privind stabilirea limitelor pentru deducere cheltuielilor cu reziduuri, deșeurii și perisabilității naturale. Având în vedere dificultățile apărute în administrarea și stabilirea acestor limite de către autoritățile de resort, prevederea respectivă a fost exclusă și substituită cu redacția actuală. Prin urmare este recomandabilă neadmiterea unor experiențe negative din trecut.

Considerăm că această modificare nu este oportună, ținând cont de faptul că cuantumul și valoarea deșeurilor și perisabilităților naturale este influențată de o serie de factori atât interni (echipamentul tehnologic utilizat, specificul producției fabricate și al procesului tehnologic, managementul și logistica resurselor), cât și externi (calitatea materiei prime, condițiile climaterice ș.a.) pe care îi pot prognoza doar managementul companiei în baza caracteristicilor activității de producție, cât și a condițiilor în care această activitate este desfășurată.

Astfel, considerăm că limitele de deducere a reziduurilor, deșeurilor și perisabilităților naturale pot fi determinate într-un mod mai obiectiv și pertinent de către managerii companiilor ce se bazează pe un raționament economic – tehnologic și expertiză căpătată în urma experienței dobândită în domeniul respectiv.

De asemenea, nu susținem modificarea propusă din următoarele motive:

- Modificarea propusă va duce la apariția unei proceduri administrative ce va crea impedimente și dificultăți suplimentare în activitatea normală a întreprinderilor. Astfel, luind în considerație specificul fiecărei ramuri, subramuri și întreprinderi din cadrul economiei naționale va fi imposibil într-un termen atât de scurt de a crea o structură a organelor administrației publice de stat îndreptățite să stabilească posibilitatea deducerii reziduurilor, deșeurilor și perisabilității naturale. Ca rezultat aceasta va duce la tergiversarea deducerii cheltuielilor la nivel de întreprinderi, iar autoritățile publice se vor confrunta cu un proces îndelungat de stabilire a competenței fiecărui organ în parte. Ori statul trebuie întâi de toate să aibă suficienți profesioniști/specialiști în fiecare domeniu al economiei naționale care să cunoască fiecare industrie, specificul acesteia și în baza proceselor tehnologice să elaboreze normele respective.
- Soluția propusă nu va duce la majorarea veniturilor la bugetul național, ci din contra va stimula fenomenul de corupție.
- La momentul de față nu există norme clare și racordate la condițiile din ziua de astăzi, a caror proces de elaborare și implementare se va întinde pe o perioadă îndelungată, motiv pentru care drept consecința se va recurge la niște regulamente și norme anacronice, care nu corespund realității și nu pot satisface necesitățile curente ale agenților economici.
- Domeniile de activitate ale agenților economici sunt într-o continuă și rapidă dezvoltare și schimbare, ceea ce face ca cuprinsul actelor normative care reglementează normele deducerii reziduurilor, deșeurilor și perisabilității naturale să rămână permanent în urmă și în final să influențeze negativ activitatea agenților economici precum și dezvoltarea economiei naționale.

În contextul alin. (3) al art. Art.XVIII al acestui proiect de lege, care prevede că în termen de pînă la 31 decembrie 2014 autoritățile de specialitate ale administrației publice centrale împreună cu instituțiile de specialitate vor elabora și aproba limitele privind deducerea reziduurilor, deșeurilor și perisabilității naturale, credem că este contraproductiv ca limitele deducerii reziduurilor, deșeurilor și perisabilității naturale să fie elaborate pînă la 31 decembrie 2014.

Recomandare:

Totuși, având în vedere inițiativa statului de a reglementa mărimile deducerii cheltuielilor legate cu reziduuri, deșeurii și perisabilității naturale, ar putea fi examinată opțiunea stabilirii unui plafon maxim pentru astfel de cheltuieli în raport cu anumiți indicatori financiari (de exemplu, venit din vânzări).

Credem că autoritățile de specialitate pot aproba limitele menționate doar pentru extragerea reglementată (spre exemplu cea petrolieră) și doar cu condiția competenței necesare a autorității de reglementare. În acest caz propunem suplینirea alin. (13) cu următoarea sintagmă: „Daca limitele menționate la acest alineat nu au fost aprobate de autoritățile de specialitate în modul stabilit, deducerea se permite în limitele aprobate anual de către conducătorii întreprinderilor”. Credem de asemenea că limitele aprobate anual de către conducătorii întreprinderilor

<p>Art. 31 Limitarea altor deduceri</p> <p>Alin (4) Alin (6)</p>	<p>trebuie să fie valabilă pînă la sfîrșitul anului fiscal, în cazul în care normele autorităților de specialitate se aprobă pe parcursul anului.</p> <p>Se propune comasarea alineatelor (4) și (6) din cadrul art. 31 într-un alineat unic, după cum urmează:</p> <p><i>“Organizațiilor de microfinanțare și companiilor de leasing li se permite deducerea provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi ce țin de nerestituirea împrumuturilor și a dobînzilor aferente, al căror volum se determină conform regulamentelor Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la clasificarea împrumuturilor și formarea provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi, condiționate de nerestituirea împrumuturilor și a dobînzilor aferente și deducerea provizioanelor destinate acoperirii creanțelor ce țin de nerecuperarea ratelor și dobînzilor de leasing în mărime de pînă la 5% din soldul mediu anual al creanțelor aferente contractelor de leasing, dacă aceste creanțe sînt datorate de o persoană care nu este afiliată contribuabilului.”</i></p> <p>Comentarii și argumentări:</p> <p>Concurența acerbă pe piața de creditare a condiționat companiile de leasing să se aventureze în activitatea de microfinanțare și viceversa. Acest fapt se confirmă de către CNPF în cadrul „Strategiei de dezvoltare a pieței financiare nebankare pe anii 2011–2014”¹, ce atestă o creștere continuă a produselor de finanțare. Acest fenomen nu contravine obiectivelor dezvoltare a pieței financiare în materie dediversificare a spectrului de instrumente financiare și servicii financiare acordate persoanelor fizice și juridice.</p> <p>Drept urmare, companiile ce practică activitate de microfinanțare și prestează servicii de leasing formează atît provizioane destinate acoperirii eventualelor pierderi ce țin de nerecuperarea ratelor, dobînzilor de leasing și altor sume calculate conform contractului, cît și provizioane destinate acoperirii eventualelor pierderi ce țin de nerestituirea împrumuturilor și a dobînzilor aferente și altor sume calculate conform contractului. CNPF recunoaște atît activitatea de microfinanțare, cît și activitatea de prestare servicii de leasing ca componente ale pieței financiare nebankare. În acest sens, merită a fi menționat că o serie de contribuabili ce și-au început activitatea ca prestatori de servicii de leasing, ulterior extinzînd-și activitatea și în domeniul de microfinanțare, sunt înregistrați în lista entităților supravegheate de către Comisia Națională a Pieței Financiare raportînd în deplină conformitate cu exigențele regulamentelor CNPF, dar prevederile art. 31, alin. (4) nu se răsfrîng asupra companiilor respective.</p> <p>Datorită redacției actuale a alin. (4), art. 31, CF, companiile de leasing sunt descurajate de ași extinde spectrul de activități prin practicarea activității de microfinanțare, datorită faptului că le este interzisă deducerea provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi ce țin de nerestituirea împrumuturilor și a dobînzilor aferente, normă ce încalcă principiul echității fiscal, tratarea egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare².</p>
<p>Art. 33 Scutiri personale</p>	<p>Pentru a nu crea confuzie și a respecta principiul previzibilității, considerăm că aceste prevederi trebuie să intre în vigoare la 01.01.2016</p>
<p>Art. 36 Alte deduceri</p> <p>Alin. (1) se modifică</p>	<p>La art. 36, alin. (1), cifra „10” se înlocuiește cu cifra „2”. Prin urmare se propune ca contribuabilul rezident să aibă dreptul la deducerea oricăror donații făcute de el pe parcursul anului fiscal în scopuri filantropice sau de sponsorizare, dar nu mai mult de <u>2%</u> (în loc de 10%) din venitul impozabil.</p> <p>Obiecții și propuneri:</p> <p>Micșorarea limitei pentru sponsorizări de la 10% la 2% din venitul impozabil este una drastică și nu este clar care sunt argumentele Ministerului Finanțelor în acest sens. Nici Nota informativă nu oferă o claritate, în condițiile că beneficiarii acestor donații sunt și autoritățile publice, instituțiile publice (spitalele, scolile, etc.), dar și casele de copii de tip familial. Argumentele din Nota informativă la proiect argumentează că în felul acesta se evită achitarea salariilor prin donații. Pentru acest argument trebuie să se evalueze impactul și să se dea cifre reale – cîte evaziuni fiscale de acest fel s-au depistat și valoarea pierderilor la buget. Totodată, nu se ia în considerație impactul pozitiv al donațiilor în scopuri filantropice / de sponsorizare. De asemenea, nu este clar de ce a fost redusă limita anume la 2. Pînă la majorarea</p>

¹Legea nr.35 din 03.03.2011

²Art. 6, alin. 7, lit. c), Legea nr. 1163-XIII din 24.04.1997,

limitei la 10% Codul Fiscal prevedea 7% și reducerea la 2% trebuie să fie argumentată economic și juridic. Menționăm că în România (de unde probabil s-au inspirat autorii proiectului), limita de 2% este stabilită pentru persoanele fizice și donațiile din salarii.

Menționăm că AmCham în perioada 2010-2014 a insistat asupra revizuirii art. 36, alin. (1), dat fiind faptul că prevederile fiscale menționate nu stimulează efectuarea donațiilor în scopuri filantropice și de sponsorizare, defavorizând intenția companiilor de a suporta cheltuieli în acest sens. Argumentarea AmCham a inclus următoarele aspecte:

- (i) **plafonul redus - doar până la 10%** din venitul impozabil reprezintă o limitare semnificativă, mai ales, având în vedere faptul că la efectuarea donațiilor nemonetare în valoarea bunurilor transmise către beneficiarii donației, se include și TVA aferent achiziției acestora;
- (ii) **stabilirea plafonului de 10% aplicabilvenitului impozabil este absolut neavantajoasă pentru companiile care constată pierderi fiscale.** Datorită diferitelor reguli de evidență în scopuri contabile versus în scopuri fiscale, unele companii obțin pierderi fiscale, comparativ cu profiturile obținute în realitate și reflectate în rapoartele financiare. Însă, plafonul în mărime de 10% se aplică nu profitului contabil, ci venitul impozabil. Respectiv, efectuarea donațiilor în scopuri filantropice prin efectul deducerii nu este nici populară, nici funcțională;
- (iii) **costurile adiționale privind impozitul pe venit în mărime de 10%.** Limitarea deducerii descrise la *punctele (i) și (ii)* de mai sus generează costuri fiscale adiționale - costuri cu impozitul pe venit de 12%, datorită înregistrării de către aceste entități a pierderilor fiscale, chiar dacă aceste companii dispun de toate confirmările necesare pentru justificarea cheltuielilor de sponsorizare și filantropie;
povara administrativă, din cauza cerințelor privind documentele justificative. Potrivit art. 36, alin. (3) al CF, donațiile în scopuri filantropice sau de sponsorizare vor fi deduse numai în cazul confirmării lor în modul stabilit de Guvern. Hotărârea Guvernului nr. 489 din 4 mai 1998 („HG 489”), prevede o serie de documente care urmează să fie colectate de către companie în vederea confirmării donațiilor în scopuri filantropice și de sponsorizare, aceasta consumând timp și resurse administrative.

Una din propunerile AmCham a fost ca plafonul de deducere să nu fie stabilit în baza venitului impozabil (10% aplicabil venitului impozabil) ci în baza cifrei de afaceri (2% aplicabil cifrei de afaceri). Astfel, revizuirea tratamentului fiscal actual al donațiilor în scopuri filantropice sau de sponsorizare ar permite în mod eficient implementarea unor proiecte sociale în domeniile educației, sănătății etc., consolidând buna credință și formarea unui mediu sănătos în societate.

Din păcate propunerea AmCham nu doar că nu a fost susținută, ci și s-a recurs la înrăutățirea drastică a regimului existent. Considerăm că această modificare va determina reducerea substanțială a donațiilor în scopuri filantropice efectuate de către agenții economici către organizațiile non-profit (în favoarea autorităților publice și instituțiilor publice, organizațiilor necomerciale, precum și în favoarea caselor de copii de tip familial). Astfel, un număr mare de organizații de binefacere vor rămâne fără surse financiare și materiale considerabile pentru desfășurarea activităților caritabile și multe programe de ajutorare a păturilor social și economic vulnerabile nu vor putea fi realizate integral.

Modificarea propusă va duce la diminuarea implicației agenților economici în activitățile filantropice și de sponsorizare. Aceasta se va reflecta negativ în primul rând asupra ONG-urilor, precum și asupra instituțiilor sociale de stat ce beneficiau de un mare ajutor și suport din partea agenților economici. Activitatea filantropică și de sponsorizare se va reduce în primul rând din partea întreprinderilor mari, care manifestă implicații majore în domeniul social. Astfel statul fără evaluarea costurilor și beneficiilor, necesității adoptării normei date și analizei de impact al acesteia, explicit transmite semnale de neîncredere și prezumției vinovăției, descurajând activitatea filantropica a contribuabililor mari, cu investiții straine, care au implementat activități de filantropie la nivel corporativ mondial.

Activitatea multor organizații se bazează în primul rând pe donațiile din partea agenților economici, iar limitarea acestui suport va duce la o înrăutățire a activității unor astfel de organizații. Drept consecință a inițiativei date, vidul financiar format va trebui să fie completat prin finanțare din partea statului, în mărime de 100%. Astfel, măsura în cauză, în loc să ducă la obținerea de venituri adiționale la bugetul de stat, va provoca o reducere a implicației agenților economici în domeniul social și în cele din urmă la cheltuieli sporite din partea bugetului de stat pentru susținerea organizațiilor și instituțiilor care beneficiau de astfel de suport.

	<p>Mai mult ca atât, o asemenea abordare intră în contradicție cu modificările, recente introduse la Codul fiscal, care prevad posibilitatea îndreptării unei parti a impozitului pe venit din partea persoanelor fizice (pina la 2%), pentru finanțarea organizatiilor necomerciale de utilitate publică, cultelor religioase, etc³. Adica pe de o parte statul sustine finantarea organiyatiilor necomerciale chiar din surse bugetare, pe de alta parte stabileste conmditii neavntajoase pentru ca finantarile respective sa fie efectuate de catre agentii economici.</p> <p>Ținind cont de gradul de săracie destul de înalt, dar și nivelul scăzut de implementare a unor proiecte sociale, nu considerăm oportună micșorarea plafonului dat.</p>
<p>Propunere AmCham:</p> <p>Art. 36 Alte deduceri se completează cu alineatul (9)</p>	<p>Art. 36 al Codului fiscal se completează cu următorul cuprins:</p> <p><i>“(9) Furnizorilor de publicitate socială li se permite deducerea cheltuielilor, în mărime de pînă la 10% din venitul impozabil, suportate pentru producerea și/sau difuzarea de publicitate socială, în conformitate cu Legea cu privire la publicitate. Producătorilor și difuzorilor de publicitate socială li se permite deducerea cheltuielilor, în mărime de pînă la 10% din venitul impozabil, suportate pentru producerea gratuită și, respectiv, plasarea / difuzarea gratuită a publicității sociale, în conformitate cu Legea cu privire la publicitate.”.</i></p> <p>Argumentare: Cadrul de reglementare curent al activității de filantropie presupune în mod implicit existența unui beneficiar⁴ în favoare căruia se efectuează donația / sponsorizarea. Ulterior, pentru a se exercita dreptul la deducere, tranzacția urmează a fi recunoscută conform metodologiei de confirmare a donațiilor și sponsorizărilor stipulată în HG nr. 489 din 04.05.1998.</p> <p>Dat fiind particularitățile de finanțare, producere și de difuzare gratuită a publicității sociale (în esență activitate de caritate a cărei beneficiar este societatea), formula legislativă actuală îngreunează procesul de deducere a cheltuielilor aferente producerii și ulterior difuzării publicității sociale. Acest fapt constituie un impediment în multiplicarea implicării sectorului privat în proiecte ce țin de crearea de campanii de sensibilizare a opiniei publice cu privire la diverse cauze sociale prin producerea și difuzarea de publicitate socială.</p>
<p>Art. 44 Metodele de evidență și aplicarea lor</p> <p>Alin. (3) Lit. c)</p>	<p>Dincolo de prevederile proiectului de lege, propunem completarea art.44 pct 3) din Codul fiscal cu litera c) în următoarea redactie:</p> <p>„Articolul 44. Metodele de evidență și aplicarea lor <i>(3) Prin contabilitatea de angajamente se înțelege metoda conform căreia:</i></p> <p><i>a) venitul este raportat la anul fiscal în care a fost câștigat;</i></p> <p><i>b) deducerea se permite în anul fiscal în care au fost calculate sau au fost suportate cheltuielile ori au fost efectuate alte plăți, cu condiția că aceste cheltuieli și plăți nu trebuie raportate la un alt an fiscal în scopul reflectării corecte a venitului.</i></p> <p><i>c) <u>veniturile și cheltuielile din lipsurile și plusurile de active și datorii constatate la inventariere, sumele amenzilor, penalităților și despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat, pierderile aferente producției rebutate care a fost fabricată în anii precedenți, sumele creanțelor compromise și datoriiilor expirate decontate, abaterile costului efectiv al activelor de la cel normativ, primele calculate spre plată în perioada de gestiune curentă conform rezultatelor activității entității în anii precedenți, pierderile aferente returnării activelor livrate în anii precedenți, sumele reducerilor de preț, disconturilor și rabaturilor acordate/primate în perioada de gestiune pentru livrările/achizițiile efectuate în anii precedenți, se raportează și se deduc respectiv în scopuri fiscale în anul fiscal în care acestea au fost constatate, calculate și/sau acordate.”</u></i></p> <p>Sau eventual să fie făcută referința la noțiunea utilizată de legislația contabilă.</p> <p>Argumentare:</p>

³ Legea nr.158 din 18.07.2014

⁴ Autoritățile publice și instituțiile publice specificate la art. 51, organizațiile necomerciale specificate la art.52 alin. (1) și la art. 53³, precum și în favoarea caselor de copii de tip familial.

	<p>Rugăm completarea acestui articol întru racordarea prevederilor Codului fiscal la prevederile SNC „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile, erori și evenimente ulterioare” în aplicare din 01.01.2014.</p> <p>Unele companii se confruntă cu situația că, prevederea actuală din Codul Fiscal nu stabilește concret perioada fiscală de raportare pentru discount-uri acordate/primite în perioada de gestiune pentru livrările/achizițiile efectuate în anii precedenți, iar conform explicațiilor Ministerului Finanțelor, <u>în scopuri fiscale acestea urmează a fi raportate la anul fiscal în care au fost efectuate livrările și sau achizițiile dar nu la momentul acordării acestora.</u></p> <p>Acest fapt va conduce la discordanțe între Raportarea veniturilor și cheltuielilor în scopuri fiscale cu Raportarea veniturilor și cheltuielilor în evidența financiară. La fel se va impune și prezentarea Declarațiilor cu privire la impozitul pe venit repetate pentru anii fiscali precedenți, ceea ce ar putea atrage sancțiuni pentru aprecierea incorectă a impozitului pe venit ale anilor precedenți și neplata impozitului pe venit în rate.</p>
<p><u>Propunerea AmCham:</u></p> <p>Art. 44 alin. (3)</p>	<p>Punerea în aplicare a art.44 alin. (3) este oportună cu aplicare din 01.01.2014 pentru persoanele ce aplică S.N.C. (Standardele Naționale de Contabilitate) noi din această perioadă și tacit începând cu 01.01.2015.</p>
<p>Art. 88 Reținerea impozitului din salariu</p> <p>Alin. (6)</p>	<p>La pct. 27 recomandăm să fie făcută referința la art. 88 al Codului fiscal.</p>
<p>Art. 92 Achitarea impozitelor reținute la sursa de plată și prezentarea către organele fiscale și contribuabili a documentelor privind plățile și/sau impozitele reținute</p> <p>Alin (3)</p>	<p>La art. 92 alin. (3), textul „art.88–90 și 91” se înlocuiește cu textul „art.88–91”.</p> <p>Obiecții și recomandări: La prima vedere pare că este o propunere doar de redactare, însă de fapt se introduce un concept nou.</p> <p>Propunem excluderea pct. 30, deoarece în conformitate cu prevederile art. 90¹ alin. (4) beneficiarii nu sunt obligați să declare aceste venituri, iar corectitudinea reținerii și achitării impozitului la sursă poate fi verificată în cadrul controlului fiscal la plătitor. De asemenea, obligațiunea de a declara veniturile impozitate în conformitate cu prevederile art.90¹ din Codul fiscal va conduce la obligațiunea plătitorului de venit de a prezenta informația beneficiarului acestor plăți pînă la 1 martie al anului fiscal imediat următor celui în care au fost efectuate plățile în conformitate cu prevederile art. 92, alin. (4) din Codul fiscal. După cum este menționat mai sus, beneficiarul nu va utiliza această informație pentru determinarea venitului impozabil, iar pentru plătitor volumul de lucru se va majora semnificativ. Ca urmare, de către plătitor vor fi suportate și costuri suplimentare. De exemplu, o societate pe acțiuni cu număr mare de acționari (de exemplu, o bancă comercială cu mii de acționari) în rezultatul achitării dividendelor va fi obligată să declare și să prezinte informația cu privire la dividendele achitate și impozitul reținut pentru toți acționarii, ceea ce constituie un volum major de lucru.</p> <p>Drept alternativă, ar fi bine ca plătitorul (în cazul plăților cu reținere finală) să fie scutit de obligația de a prezenta informația beneficiarului acestor plăți pînă la 1 martie al anului fiscal imediat următor celui în care au fost efectuate plățile în conformitate cu prevederile art. 92, alin. (4) din Codul fiscal.</p> <p>De asemenea, în acest context propunem modificarea art. 92, alin. (4) din Codul fiscal în vederea excluderii obligațiunii prezentării informației persoanelor nerezidente, deoarece pentru confirmarea impozitului pe venit persoanele nerezidente utilizează Certificatul privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova (Forma 3-DTA-13), care se eliberează de către Inspectoratul Fiscal de Stat în</p>

	conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.101 din 05.02.2013, dar nu informația prezentată de către agentul economic.
TITLU III (Taxa pe valoare adăugată)	
<p>Art. 93 Noțiuni generale</p> <p>pct. 3</p> <p>Împrumutul bunurilor fungibile se include în noțiunea de „livrare de mărfuri”</p>	<p>Prin modificarea propusă de pct. 31, împrumutul bunurilor fungibile se include în noțiunea de „livrare de mărfuri”.</p> <p>Obiecții și recomandări:</p> <p>Recomandăm să fie analizat în detaliu impactul fiscal din perspectiva TVA atât pentru împrumutător, cât și pentru împrumutat, având în vedere normele specifice prevăzute de Codul Civil, precum și în vederea asigurării funcționalității acestei norme.</p> <p>Potrivit autorului, modificarea propusă vizează racordarea Codului fiscal la prevederile Codului Civil (art. 867 alin. (1)) și anume eliminarea tratărilor duale privind impozitarea cu TVA a mărfurilor transmise cu titlu de împrumut. Codul Civil definește bunurile fungibile drept bunuri care pot fi înlocuite cu altele în executarea unei obligații, fără a afecta valabilitatea plății.</p> <p>Având în vedere următoarele aspecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) <u>contractul de împrumut presupune restituirea bunului fungibil.</u> (ii) lipsa normelor clare în cazul restituirii acestor bunuri de către împrumutat (în ambele situații: împrumutatul este sau nu subiect impozabil cu TVA), precum și (iii) lipsa unui mecanism clar privind trecerea în cont a TVA aferent unor astfel de livrări, <p><u>recomandăm să fie analizat în detaliu impactul fiscal din perspectiva TVA atât pentru împrumutător, cât și împrumutat în vederea asigurării funcționalității acestei norme.</u></p>
<p>Art. 95 Obiectele impozabile</p> <p>alin. (2)</p>	<p>Propunem completarea art. 95, alin. (2), cu litera e) în următoarea redacție:</p> <p><i>„e) producerea și/sau difuzarea cu titlu gratuit a publicității sociale, în conformitate cu Legea cu privire la publicitate.”.</i></p> <p>A se vedea argumentele de la art. 36 alin. (9)</p>
<p>Art. 96, litera b), liniuța 5</p>	<p>Art 96, litera b) liniuța 5 va avea următorul cuprins:</p> <p><i>„- 8% - la producția din fitotehnie și horticultură în formă naturală de la pozițiile tarifare 0701 90 501, 0701 90 502, 0701 90 900, 0702 00 00, 0703 10 190, 0703 10 900, 0703 20 190, 0703 90 000, 0704, 0705, 0706, 0707 00, 0708, 0709 20 000, 0709 30 000, 0709 40 000, 0709 51 000, 0709 59 100, 0709 59 300, 0709 60 100, 0709 70 000, 0709 93 100, 0709 99 100, 0709 99 400, 0709 99 600, 0714 20 100, ex. 0802 31 000 – nuci comune proaspete în coajă, 0806 10 10, 0807 11 000, 0807 19 000, 0808, 0809, 0810 10 00, 0810 20, 0810 30, produsă, importată și/sau livrată pe teritoriul Republicii Moldova.”</i></p> <p>Propuneri și recomandări:</p> <p>Modificările propuse restrâng aria de aplicare a cotei reduse de 8% pentru producția din fitotehnie și horticultură. Astfel, unele culturi agricole (de ex. grâu, porumb, soia, sfecla de zahăr, etc.) vor fi excluse din această listă și se va aplica cota standard de 20% pentru aceste livrări. Considerăm că acest amendament va avea un impact negativ asupra bugetului public național, datorită următoarelor argumente:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ producția de fitotehnie nu se livrează consumatorilor finali în formă brută. Producția de fitotehnie fie este procesată pe teritoriul țării, fie este exportată. Majorarea TVA la aceste produse nu va majora încasările în buget, ba din contra va majora trecerea în cont la

	<p>procesatori sau producătorii agricoli își vor reorienta vânzările de producție agricolă către piețele de export, fapt ce va duce la restituirea TVA într-un volum mai mare decât în prezent (întrucât cota TVA se va majora de la 8% la 20%);</p> <p>✓ majorarea TVA va duce la creșterea sectorului tenebru și evaziunii fiscale, în condițiile în care organele cu funcții de administrare fiscală au pârgii limitate de verificare a recoltelor înregistrate de către producătorii agricoli.</p> <p>Prin prisma argumentelor enunțate mai sus, recomandăm păstrarea redacției curente al art. 96, litera b) liniuța 5 din Codul fiscal.</p>
<p>Articolul. 101, alin. (5¹)</p>	<p>Articolul 101 se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins: La livrarea mărfurilor la export prin intermediul poștei, subiectul impozabil nu poate beneficia de dreptul la restituirea sumei T.V.A. pentru livrarea respectivă.”.</p> <p>Considerăm excesivă și discriminatorie, intenția autorului proiectului de lege de a exclude integral din categoria mărfurilor exportate, care beneficiază de restituire a TVA, a celor exportate prin intermediul trimerilor poștale. Din practica operatorilor de poștă și de curierat, o serie de clienți exportă mărfuri de o valoare semnificativă anume utilizându-se serviciile respective, dat fiind faptul că mărfurile date (ex.: produsele software stocate pe discuri, mărfuri de marochinărie) nu sunt voluminoase. Drept urmare, am excepta o serie de întreprinderi de la beneficierea restituirii de TVA la export, dispoziție ce este în esență discriminatorie. Astfel recomandăm păstrarea paralelă a opțiunii de restituire TVA în cazul exportului prin intermediul trimerilor poștale.</p> <p>În caz că autorul insistă asupra acestei propuneri în redacția actuală, operațiunile de export realizate prin intermediul trimerilor poștale nu vor avea impact asupra bugetului național. Drept urmare, sugerăm elaborarea mecanismelor ce ar permite exportul prin intermediul trimerilor poștale fără depunerea declarației vamale, fapt ce va stimula comerțul transfrontalier din Republica Moldova.</p> <p>Menționăm faptul că conform argumentelor invocate în nota informativă: <i>„Conform practicii Uniunii Europene, pentru livrările de mărfuri prin intermediul transmiserilor poștale sau procurări la distanță prin telefon sau internet, consumatorii (persoane fizice-cetățeni) achită valoarea mărfii, inclusiv TVA, în statul membru de cumpărare, fără perceperea adițională a sumei TVA la introducerea mărfii respective în statul-membru a consumatorului. De asemenea, mărfurile procurate prin metodele menționate se impozitează cu TVA și în cazul importului acestora din afara unui stat-membru al UE.”.</i></p> <p>Astfel nu este clară argumentarea modificării propuse în cazul în care Republica Moldova nu este stat membru a UE astfel nu poate fi aplicat acest principiu unde achitarea TVA la cumpărarea bunurilor din Republica Moldova va scuti cumpărătorul de achitarea TVA la perfectarea importului într-un stat UE.</p> <p>De asemenea nu este clară poziția autorilor în cazul exporturilor în alte țări unde la importul bunurilor din Republica Moldova la sigur se va percepe TVA necătfînd la faptul dacă aceasta a fost achitată în statul de cumpărare(RM).</p>
<p>Se extinde dreptul de restituire a TVA pentru agenții economici, plătitori ai TVA, care începând cu 1 ianuarie 2015 efectuează investiții capitale în clădiri cu destinație de producere</p>	<p>Salutăm această inițiativă. Perfecționarea legislației fiscale în acest domeniu va avea un impact favorabil asupra investițiilor noi în economia națională, în mod special investiții capitale care poartă și cele mai mari sume de TVA.</p> <p>Totodată, recomandăm să fie definită exact sfera de aplicare a acestui drept <u>prin concretizarea obiectelor pentru care se aplică aceste norme.</u></p> <p>În vederea evitării unor interpretări diferite, abuzuri în cadrul controalelor fiscale, recomandăm să fie revizuită redacția propusă prin:</p>

<p>Articolul. 101¹ Restituirea T.V.A. la investiții (cheltuieli) capitale Se completează cu alin. (1¹)</p>	<p>(i) <u>concretizarea obiectelor care cad sub incidență cu trimitere la actele normative existente, precum și</u> (ii) <u>inclusiunea expresă a aplicabilității acestui articol pentru alte active cu destinație de producție (ex. depozite).</u></p>
<p>Art. 102 Trecerea în cont a T.V.A. pe valorile materiale, serviciile procurate</p>	<p>Recomandăm introducerea unui alineat care să clarifice dreptul de deducere a TVA aferent procurărilor efectuate pentru livrările care sunt în afara scopului de TVA.</p> <p>În prezent Codul fiscal nu include norme care să descrie dreptul de trecere în cont a TVA aferent procurărilor efectuate de către subiecții plătitori de TVA pentru efectuarea anumitor livrări, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ livrările menționate la art. 95 alin. (2) al Codului fiscal; ▪ livrările de servicii care potrivit unor acte internaționale nu se impozitează cu TVA (ex. servicii de telecomunicații internaționale); ▪ livrarea pe teritoriul Republicii Moldova a proprietății gajate, proprietății ipotecate, proprietății sechestrate și a proprietății întreprinderilor declarate în proces de insolvență. <p>Recomandăm introducerea unui alineat care să clarifice dreptul de deducere a TVA aferent procurărilor efectuate pentru livrările menționate anterior.</p>
<p>Se exclud redevențele aferente importului de mărfuri din categoriile livrărilor scutite de TVA</p> <p>Art. 103 Scutirea de T.V.A.</p> <p>Amendarea pct. 7</p>	<p><u>Considerăm necesar Analiza Impactului de reglementare, argumentele autorului fiind insuficiente care propune de a impozita cu TVA redevențele aferente importului marfurilor, în timp ce alte tipuri de redevențe rămân a fi scutite de TVA. O asemenea abordare este discriminatorie/disproporțională între agenții economici importatori și cei care acordă servicii. În condițiile, în care rezultatele analizei efectuate vor dovedi oportunitatea aplicării unei astfel de abordări, atunci recomandăm includerea unor prevederi aferente modului de impozitare cu TVA a redevențelor aferente mărfurilor care nu au fost incluse în valoarea în vamă și nu au fost taxate cu TVA de autoritățile vamale</u></p> <p>Potrivit autorului, modificarea are drept scop separarea serviciilor aferente activelor nemateriale care sunt scutite de TVA și administrate de organul fiscal de cele aferente importului de mărfuri, care urmează a fi impozitate cu TVA la importul mărfurilor ce includ în valoarea lor și valoarea redevențelor (royalty).</p> <p>Totuși, având în vedere criteriile aplicabile de apreciere a valorii în vamă a bunurilor importate, recomandăm să fie incluse prevederi exprese în cazul în care, pentru anumite cazuri specifice, redevențele nu sunt incluse în valoarea în vamă a bunurilor importate.</p> <p>De asemenea, recomandăm modificarea Codului Vamal în vederea stabilirii procedurii de includere a redevențelor în valoarea în vamă în cazul în care în momentul importului valoarea redevențelor nu poate fi stabilită (deoarece depinde de volumul vânzărilor și alți factori viitori). La moment asemenea procedură nu există, spre deosebire de practica UE sau chiar a Ucrainei. Prin urmare, orice corectare post-factum a declarațiilor vamale depuse în vederea achitării drepturilor de import din redevențe poate fi subiectul unor sancțiuni pentru completarea incorectă a declarațiilor vamale. În asemenea caz legislația vamală ar fi trebuit să permită o înțelegere între organul vamal și agentul economic, care să presupună întocmirea periodică a deciziilor de regularizare și respectiv calcularea drepturilor de import pentru redevențele pentru o perioadă anume (spre exemplu un an) și respectiv ajustarea tuturor declarațiilor vamale depuse anterior, fără risc de sancționare.</p>
<p><u>Propunere AmCham:</u></p> <p>Art. 103 al. (1) pct. 24)</p>	<p>Propunem completarea articolului 103 al.(1) pct. 24) cu următorul cuprins:</p> <p>”24) autoturismele și alte autovehicule (pozițiile tarifare 870321, 870322, 870323, 870324, 870331, 870332, 870333), precum și livrările în baza contractelor de leasing operațional și financiar, conexe acestora;”</p>

	<p>Argumentare: Această propunere va impulsiona dezvoltarea leasingului operational, care va duce la creșterea venitului impozabil și a încasărilor la buget.</p>
<p>Propunere AmCham⁵: Art. 103 al. (9³)</p> <p>Art. 103 al. (9⁶)</p>	<p>Propunem modificarea și completarea articolului 103 alin. (9³) după cum urmează: „(9³) T.V.A. nu se aplică mărfurilor importate de către persoane juridice în scopuri necomerciale cu o valoare neglijabilă expediate direct din țara de export unui destinatar din Republica Moldova. În sensul prezentului alineat, „mărfuri cu o valoare neglijabilă” constituie mărfurile a căror valoare intrinsecă (valoarea reală care nu include cheltuieli legate de transportare și asigurare, cu condiția că acestea să fie distincte) nu depășește 22 EUR în total pentru o livrare. Scutirea de T.V.A. nu se aplică produselor alcoolice, parfumurilor și apelor de toaletă; tutunului sau produselor pe bază de tutun.”</p> <p>Totodată propunem completarea articolului 103 cu un punct nou, după cum urmează: „(9⁶) TVA nu se aplică mostrelor cu o valoare neglijabilă importate pe teritoriul Republicii Moldova. Pentru a beneficia de scutire, mostrele urmează să fi devenit de nefolosit prin rupere, perforare sau marcare clară și permanentă sau prin alte procedee, cu condiția ca această operațiune să nu le distrugă caracterul de mostre”</p>
<p>Art. 105 Livrările de mărfuri, servicii se completează cu alin. (5)</p>	<p>Articolul 105 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins: „(5) Livrarea serviciilor legate de importul de mărfuri se consideră parte a importului de mărfuri.”</p> <p>Comentarii: Credem că acest alineat poate naște mai multe interpretări în procesul administrării fiscale și vamale. Scopul modificării este de a anula scutirea de TVA a serviciilor legate de operațiunile de acordare de licențe și eliberare de brevete aferente importului de mărfuri. În acest sens solicităm reformularea alin. (5) în conformitate cu scopul modificării ce se intenționează a fi introdusă.</p>
<p>Art. 108Termenele obligației fiscal Alin (3) se modifică</p>	<p>Art. 108, alin. (3) va avea următorul cuprins: „(3) În cazul livrării de bunuri imobiliare, data livrării se consideră data autentificării contractelor translativ de proprietate la notar, iar în cazul livrării bunurilor viitoare prin contract de investiții, data livrării se consideră data perfectării actului de transmitere a dreptului de proprietate.”;</p> <p>Propuneri: Propunem să fie coordonată această redacție cu prevederile art.93 pct.3) al Codului fiscal, art. 321 alin.(2) Cod Civil, art.40⁶ alin.(4) al Legii cadastrului bunurilor imobile, care prevad că livrarea de mărfuri reprezintă “transmiterea dreptului de proprietate asupra mărfii”, iar Codul Civil și Legea cadastrului bunurilor imobile prevad când are loc transmiterea dreptului de proprietate.</p>
<p>Propunere AmCham: Art. 113 se completează cu alineatul (2¹)</p>	<p>“(2¹) Subiectul impunerii care desfășoară activitate de întreprinzător și care este înregistrat ca contribuabil al T.V.A. este în drept să solicite retragerea calității de contribuabil al T.V.A., dacă în ultimele 12 luni consecutiv nu a depășit plafonul de 600000 lei a livrărilor impozabile de mărfuri, servicii.”</p>
<p>Art. 117 Factura fiscală</p>	<p>Art. 117 alin. (5) va avea următorul cuprins:</p>

⁵Vezi argumentarea la art. 5 pct. 45)

<p>Alin. (5) se modifică</p>	<p>”(5) La livrarea energiei electrice, energiei termice, apei, gazului, bunurilor și serviciilor către populație cu plată în numerar, inclusiv prin intermediul serviciilor instituțiilor financiare, ale Întreprinderii de Stat “Poșta Moldovei”, ale altor persoane autorizate, cu achitarea prin reținere din salariu, eliberarea facturilor fiscale de către furnizorii mărfurilor, serviciilor nu se efectuează.”</p>
<p>Art. 117¹ Cazuri speciale de eliberare a facturilor fiscale</p> <p>Alin. (9) lit. d) se modifică</p>	<p>Art. 117¹ alin. (9) lit. d) va avea următorul cuprins: “d) livrării serviciilor de telefonie, internet, comunicații electronice, prin achitare în prealabil, furnizorul eliberând factura fiscală în momentul, stabilit prin contract, al efectuării plății pentru serviciile acordate.</p>
<p>TITLU IV (Accizele)</p>	
<p>Articolul 125, alin. (4¹)</p>	<p>Considerăm împovărătoare și inoportună introducerea necesității de prezentare a declarației vamale, în condițiile propuse în cadrul lit. d). Conform datelor disponibile public, în luna ianuarie, 2015, 43% din exporturi s-au efectuat prin intermediul declarației electronice, Serviciul Vamal informându-ne că cifra respectivă este în continuă creștere. În aceste circumstanțe, obligativitatea prezentării „declarației vamale a încărcăturii sau copia ei, certificată de conducătorul și de contabilul-șef ai subiectului care desfășoară activitate de întreprinzător, cu mențiunile organului vamal al Republicii Moldova care a eliberat marfa pentru export”, ar impune exportatorul să interacționeze direct cu vameșul, compromițând esența conceptului de expor prin intermediul declarației electronice. Mai mult ca atât, conform Planului de Activitate al Serviciului Vamal pentru 2015, aprobat prin Ordinul SV nr. 32 din 28 ianuarie 2015, se planifică implementarea aplicației software de schimb de date operative și automatizate a Sistemului informațional fiscal cu Sistemul informațional vamal, fapt ce ar garanta transmiterea în mod automat și securizat a informației necesare între Serviciul Vamal și Serviciul Fiscal.</p> <p>Drept urmare, sugerăm eliminarea lit. d), alin. 4¹.</p>
<p>Anexa nr.1 la titlul IV al CF Majorarea accizelor la produsele petroliere</p>	<p>Considerăm nejustificată majorarea accizelor la produsele petroliere!</p> <p>Propunem ca majorarea accizelor să se refere doar la produsele de lux, și nu la produsele de bază (cum ar fi produsele petroliere). Moldova este aproape în totalitate dependentă de importul produselor petroliere și orice majorare esențială a accizelor la produsele petroliere duce inevitabil la inflație și la scumpirile în lanț.</p> <p><u>Menționăm că în anii precedenți au avut loc creșteri substanțiale a accizelor la produsele petroliere. Credem că majorarea semnificativă în fiecare an a acestor accize nu este nicidecum argumentată. De asemenea, precizăm că împreună cu devalorizarea esențială a valutei naționale, majorarea accizelor cu 9,3% la produsele petroliere va duce la majorări semnificative a prețurilor, care vor face economia națională și mai puțin competitivă pe plan regional.</u></p> <p>De asemenea, nu este clară rațiunea autorilor de a majora accizele cu 9,3%, în condițiile în care celelalte ajustări se efectuează la rata prognozată a inflației în mărime de 4,3%.</p>
<p>Anexa nr.1 la titlul IV: În anexa nr.1 la titlul IV: la poziția tarifară 240220 la liniuța unu coloana 4, textul „75 lei + 24%” se înlocuiește cu textul „80 lei + 32%”;</p>	<p>Documentul Obiectivelor de politica fiscală și vamală pentru anul 2015 prevede creșterea semnificativă a cotei ad-valorem a accizei la țigaretele cu filtru de la 24% la 32% și creșterea nesemnificativă a cotei specifice de la 75 lei la 80 lei.</p> <p>Astfel, având în vedere că obiectivele anunțate ale creșterii accizei sunt de majorare a veniturilor bugetare și de aliniere a sistemul fiscal național la normele Uniunii Europene, dorim să subliniem că orice majorare bazată pe creșterea componentei ad-valorem nu este sustenabilă pe termen lung.</p>

	<p>În acest context, menționăm efectele negative ale unei politici fiscale bazate preponderent pe creșterea componentei ad-valorem a accizei la produsele din tutun care s-au manifestat pe deplin în ultimii ani:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Migrația consumatorilor către produse din tutun mai ieftine (inclusiv de contrabandă sau contrafăcute) • Augmentarea traficului ilicit de țigarete în partea ce ține de produse contrafăcute, care se atestă pe teritoriul Republicii Moldova începând cu anul 2011 și continuă și în prezent • Dependența strictă a încasărilor bugetare de politica de preț a producătorilor • Subminarea predictibilității veniturilor bugetare <p>Prin urmare, insistăm pe o abordare nouă de creștere a accizelor la țigarele cu filtru, care să fie în concordanță cu bunele practici europene și să ia în considerare puterea de cumpărare a populației Republicii Moldova și situația din regiune (inclusiv conflictul înghețat din regiunea transnistreană):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creștere bazată preponderent pe componenta specifică • Scăderea cotei ad-valorem • Elaborarea unui calendar pe termen mediu de creștere a accizei la țigarete 2015-2020 (a se vedea nota de mai jos) <p><i>* Notă: Începând cu 1 ianuarie 2014, nivelul minim al accizei în statele-membre UE constituie 90 Euro pentru o mie de țigarete. În prezent acciza minimă pentru o mie de țigarete, care este plătită de cele mai ieftine țigarete cu filtru din Republica Moldova este de cca. 8 Euro. Astfel, în conformitate cu angajamentele asumate față de UE în contextul Acordului de Asociere, Republica Moldova urmează să atingă nivelul minim de 90 Euro până în anul 2025.</i></p> <p>Această abordare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Va asigura predictibilitatea veniturilor fiscale la bugetul de stat • Va determina stabilizarea situației din piața produselor din tutun • Va contribui la realizarea eficientă a politicilor de stat de reglementare a domeniului <p>În concluzie: Se propune includerea în documentul de Obiective fiscale și vamale pentru anul 2015 (dar și în documentul de Cadru bugetar pe termen mediu 2015-2017) a creșterii bazată pe componenta specifică din structura accizei și diminuarea cotei ad-valorem. Aceasta ar permite asigurarea previzibilității și consistenței politicii fiscale a statului, fără a distorsiona piața articolelor din tutun și fără a stimula dezvoltarea fenomenului de trafic ilicit cu țigarete.</p>
<p><u>Propunere AmCham⁶:</u></p> <p>Art. 124 al. (111)</p>	<p>Propunem completarea art. 124 alin. (111), după cum urmează:</p> <p>„(111) Accizele nu se aplică mărfurilor importate de către persoane juridice în scopuri necomerciale cu o valoare neglijabilă expediate direct din țara de export unui destinatar din Republica Moldova. În sensul prezentului alineat, „mărfuri cu o valoare neglijabilă” constituie mărfurile a căror valoare intrinsecă (valoarea reală care nu include cheltuieli legate de transportare și asigurare, cu condiția că acestea să fie distincte) nu depășește 22 EUR în total pentru o livrare. Scutirea de acciză nu se aplică produselor alcoolice, parfumurilor și apelor de toaletă; tutunului sau produselor pe bază de tutun.”</p>
<p>TITLU V (Administrarea fiscală)</p>	
<p>Art. 131 Organele cu atribuții de administrare fiscală</p>	<p>Propunem de a puncta posibilitatea parteneriatelor publice-private, inclusiv în domeniul colectării de taxe și impozite.</p> <p>Dincolo de prevederile proiectului de lege, propunem modificarea art. 131, alin. (1) al Codului fiscal după cum urmează:</p>

⁶Vezi argumentarea la art. 5 pct. 45)

<p>alin. (1)</p>	<p>Textul <i>"și alte organe abilitate conform legislației"</i> se substituie cu textul <i>"și alte entități în condițiile contractelor de parteneriat publice-private încheiate, conform legislației."</i></p> <p>Deși există Legea nr. 179 din 10.07.2008 cu privire la parteneriatul public-privat, care este și ea o lege organică, avînd în vedere practică aplicării legislației fiscale și utilizarea principiului aplicării legii speciale (Codului fiscal) considerăm important reiterarea posibilității organului fiscal de a semna contracte de parteneriat public-privat inclusiv în domeniul colectării de taxe și impozite.</p>
<p>Art. 131 Organele cu atribuții de administrare fiscală</p> <p>alin. (5), lit. l)</p> <p>Reglementarea dreptului persoanei care dispune de un interes justificativ de a verifica dacă un potențial partener al său are sau nu restanțe curente la buget</p>	<p>Una din cele mai actuale probleme rămîne a fi reglementarea confuză în legislație a dreptului de a avea acces la informația despre datoriile/restanțele față de buget a unui agent economic și/sau persoana fizică.</p> <p>Este cunoscut faptul că unul din criteriile de bază de bonitate a unui partener este verificarea dacă acesta are sau nu restanțe față de buget. Actualmente conform art. 131 alin. (5) lit. l) doar "mijloacelor de informare în masa" li se oferă la solicitare "informația despre sumele de plăți achitate la bugetul public național și/sau încalcările fiscale dacă acest fapt nu este în detrimentul intereselor legale ale organelor de drept și judiciare".</p> <p>Considerăm important ca acest drept să-l poată avea orice agent economic (cu atît mai mult că îl au mijloacele mass media și nu este clar de ce sunt discriminați alți agenți economici care au un alt gen de activitate) care are un interes justificativ (intenția semnării unui contract, intenția de a fonda o întreprindere și a începe o afacere în comun, intenția de a adresa persoana în judecată pentru urmărirea datoriei restante etc.), în sensul Legii privind protecția datelor cu caracter personal.</p> <p>Propuneri: Art. 131 alin. (5) lit. l) se completează după textul "mijloacelor de informare în masa" cu textul "sau altă persoană juridică sau fizică care dispune de un interes justificativ".</p>
<p>Art. 180 Modificarea termenului de stingere a obligației fiscale</p> <p>Alin. (3)</p>	<p>Art. 180 alin. (3) <i>„Amînarea sau eșalonarea stingerii obligației fiscale se acordă contribuabilului, cu calcularea majorării de întîrziere în conformitate cu prevederile art.228, în cazul prejudicierii lui materiale în urma unei calamități naturale, catastrofe tehnogene sau altor circumstanțe excepționale și inevitabile.”</i></p> <p>Obiecții și propuneri: <u>Cauzele invocate nu depind de voința contribuabilului. Acesta deja a suportat prejudicii materiale în urma unei calamități naturale, catastrofe tehnogene sau altor circumstanțe excepționale și inevitabile. Credem că în aceste cazuri ar fi mai corect să nu se calculeze majorarea de întîrziere.</u></p>
<p>Art. 228 Majorarea de întîrziere (penalitatea)</p> <p>Se completează cu alin. (10)</p>	<p>Art. 228 se completează cu alin. (10) cu următorul cuprins: <i>„(10) Pentru sumele impozitelor și taxelor solicitate de către contribuabil spre restituire și restituite în mărimi mai mari decît suma calculată în condițiile legii, se calculează majorare de întîrziere (penalitate) pentru suma restituită în plus pentru perioada care începe cu data restituirii efective la contul bancar al agentului economic, sau în contul stingerii datoriilor acestuia, sau ale creditorilor lui față de bugetul public național și pînă la data recuperării acestora.”.</i></p> <p>Obiecții și recomandări: Credem că în cazul supraplăților din vina autorității fiscale și nu a contribuabilului, acesta din urmă nu trebuie să achite penalitatea.</p>
<p>TITLU VI (Impozitul pe bunurile imobiliare)</p>	

<p>Art. 285 Furnizarea informației</p>	<p>Dincolo de prevederile propuse în proiectul de lege, propunem următorul subiect nou:</p> <p>Completarea art.285 din Codul Fiscal cu alin. (6) în următoarea redacție: <i>“6) Autoritățile publice și instituțiile finanțate de la bugetele de toate nivelurile, sunt obligate să prezinte subiecților impunerii specificați la art.277 punct 1) litera b) propoziția 2, Informația privind valoarea estimată a bunurilor imobiliare transmise în arendă sau locațiune, anual, în termen de pîna la data de 31 mai al anului fiscal în curs. În cazul neprezentării Informației Arendașului sau Locatarului în termenul stabilit, obligația de calculare și plată a impozitului pentru aceste bunuri imobiliare va trece la Locator.”</i></p> <p>Comentarii: Aceasta completare a Codului fiscal este solicitată din motivul că pe parcursul anilor contribuabilii se confruntă cu mari impedimente în obținerea acestor informații: - se invocă ca Informația este confidențială; - se transmit date eronate, spre exemplu Valoarea estimată (spre exemplu la un bun care nici nu a fost estimat conform datelor din Registrul OCT); - se solicita plata de 50 lei pentru transmiterea fiecărei Informații (Direcția Generală Locativ Comunală și Amenajare a Consiliului Municipal Chișinău); - Informația se prezintă cu întârziere și contribuabilii sunt nevoiți să prezinte dări de seamă corectate (pentru mai multe subdiviziuni) etc.</p>
<p>TITLU VII (Taxele locale)</p>	
<p>Art. 288 Noțiuni</p> <p>Dispozitiv publicitar – sistem de comunicare vizuală pentru plasarea publicității exterioare „și/sau oricărei alte informații aferente activității de întreprinzător”</p>	<p>Art. 288 la pct. 8), după cuvintele „publicității exterioare” se introduc cuvintele „și/sau oricărei alte informații aferente activității de întreprinzător”;</p> <p>Obiecții și recomandări: <u>În vederea evitării unor interpretări diferite, abuzuri în cadrul controalelor fiscale, recomandăm să fie specificată exact sfera de aplicare a noțiunii de dispozitiv publicitar cu referire la informațiile aferente activității de întreprinzător.</u></p> <p>Conform tehnicii legislative norma introdusă trebuie să fie clară și previzibilă, ori sintagma “altă informație aferentă activității de întreprinzător” este foarte interpretabilă. Aceasta se referă la publicitatea care se amplasează pe un dispozitiv publicitar sau la orice suport? Dacă e dispozitiv publicitar înseamnă că e vorba de publicitate, în sensul Legii cu privire la publicitate. Noua redacție bulversează conținutul legii și nu este clară amplasarea de informații de ce fel mai constituie obiect al impunerii.</p> <p>Se propune excluderea pct. 80, alienatul 2 și art. IV din Proiect, deoarece plasarea unor informații se efectuează de către o mare parte din agenții economici ca urmare a cerințelor imperative ale actelor normative în vigoare și nu în scop de publicitate. De exemplu, în conformitate cu prevederile Legii despre reglementarea valutară nr.62-XVI din 21.03.2008 și ale Regulamentului cu privire la unitățile de schimb valutar, aprobat prin decizia Consiliului de Administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.53 din 05.03.2009, informația privind cursurile de cumpărare și vânzare la efectuarea operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoane fizice urmează a fi afișate pe panoul de reclamă pe care este indicată și denumirea unității de schimb valutar.</p> <p>De asemenea, urmează de menționat faptul, că în cazul în care denumirea agentului economic va fi echivalată publicității, aceasta va aduce atingere drepturilor consumatorilor, <u>deoarece toți agenții economici vor reduce denumirile sale la mărimea minimă de 0,5 m²</u>, fapt care nu va permite consumatorului să identifice în mod efectiv localul unde agentul economic prestează servicii;</p>

<p>Art. 290, art. 291, Anexa din cadrul titlului VII, CF</p>	<p>Sugerăm actualizarea articolelor 290 și 291 și pct. 7, Anexa din cadrul titlului VII, CF, din considerentul că deja nu se utilizează plasarea și/sau difuzarea de informații publicitare prin intermediul mijloacelor cinematografice, telegrafice și telex, fiind tehnologii depășite.</p>
<p>Art. 290 Subiecții impunerii Lit e)</p> <p>e) taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care dispun de unități comerciale și/sau de prestări servicii;</p>	<p>Propunem modificarea art. 290, lit. e), prin concretizarea subiecților impunerii cu taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii - persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care dispun de unități comerciale și/sau de prestări servicii, <i>pentru activitatea cărora este necesară autorizarea unității administrativ teritoriale</i> (sau eventual o altă redacție, astfel încât să fie clar că entitățile sau persoanele fizice care practică alt gen de activitate în baza unei licențe (spre exemplu acordate de BNM etc.) nu sunt subiecți ai impunerii.</p> <p>Și la art. 291, lit. (e) nu este clar ce se consideră unitatea de comerț și/sau de prestări servicii, deoarece în cazul companiilor de telecomunicații oricare antena de transmitere a semnalului poate fi considerată drept unitate de prestări servicii, iar în cazul instituțiilor financiare fiecare bancomat poate fi considerat unitate de prestare servicii.</p>
<p>Art. 291 Obiectele impunerii și baza impozabilă</p> <p>g) la taxa pentru dispozitive publicitare – suprafața feței (fețelor) dispozitivului publicitar, a afișei, pancartei, panoului și a altor mijloace tehnice prin intermediul cărora se amplasează publicitatea exterioară.</p>	<p>Art. 291, litera q) va avea următorul cuprins:</p> <p><i>„q) la taxa pentru dispozitive publicitare – suprafața feței (fețelor) dispozitivului publicitar pe care se amplasează publicitatea exterioară și/sau oricare altă informație aferentă activității de întreprinzător.</i></p> <p><u>Nu constituie obiect al impunerii dispozitivul publicitar amplasat la locul desfășurării activității de întreprinzător utilizat pentru afișarea denumirii agentului economic și a cărui suprafață nu depășește 0,5 m².”</u></p> <p>Obiecții și recomandări:</p> <p>Considerăm că limitarea dispozitivului amplasat la locul desfășurării activității de întreprinzător utilizat pentru afișarea denumirii agentului economic la suprafața de 0,5 m² nu este argumentată, deoarece sunt companii cu denumiri mai mari și atunci aceste denumiri ar putea să nu se încadreze în această mărime și respectiv se vor impozita nejustificat cu taxa pentru dispozitive publicitare (deși scopul lor nu ar fi acela de publicitate ci de indicare vizibilă a denumirii agentului economic așa cum cere legislația).</p> <p>De asemenea de ce s-a ales anume suprafața de 50cm?</p> <p>Menționăm că art. 17 al Legii 1227/27.06.97 cu privire la publicitate prevede următoarele:</p> <p>„Art 17. Amenajarea locurilor de comerț și de prestări de servicii: <i>În locurile de comerț și de prestări de servicii, folosirea de către agenții activității de întreprinzător în interior și exterior a elementelor de design și amenajat artistic și arhitectural ce conțin emblema firmei, marca comercială, embleme, mărfuri sau imaginea lor, orice altă informație ce corespunde profilului întreprinderii nu se consideră publicitate”</i></p>
<p>Art. 290, art. 291</p>	<p>Recomandăm eliminarea discrepanței privind modul de impozitare a plasării (amplasării) publicității în dependență de tipul mijlocului prin care se difuzează aceasta.</p> <p>Astfel, remarcăm faptul că în cazul desfășurării activității de plasare a publicității prin intermediul dispozitivelor publicitare, contribuabilului îi sunt impozitate activele, mijloacele utilizate în procesul de desfășurare a activității de întreprinzător, impozitele achitate de aceștia nefiind corelate cu volumul veniturilor realizate din activitatea respectivă. Paralel menționăm că, în alte cazuri se impozitează activitatea economică a contribuabililor, venitul din vânzări ale serviciilor de plasare și/sau difuzare a anunțurilor publicitare. Prin analogie, exemplificăm faptul că nu se taxează paginile web, posturile de radio și televiziune, mijloacele de transport în calitate de active prin intermediul cărora se difuzează publicitate, în sens larg, fiind privite ca dispozitive publicitare.</p>

	Drept urmare, considerăm inechitabilă diferența de abordare privind impozitarea aceluiași gen de activitate (amplasarea publicității), utilizând-se mijloace diferite.
TITLU IX (Taxele rutiere)	
Anexa nr.1 la Titlu IX	Proiectul de lege propune majorarea cotei taxei pentru utilizarea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în RM <u>cu 50%</u>. Considerăm că o asemenea majorare bruscă este neargumentată și reprezintă o povară semnificativă atât pentru mediul de afaceri, cât și pentru cetățenii RM. Menționăm că în anii precedenți deja au avut loc majorări semnificative ale acestei taxe.
Legea 1164/24.04.97 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal	
Art. 24 Dispoziții tranzitorii Alin (14) se exclude	<u>Art. 24 alin. (14) al Legii nr.1164 / 24.04.1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal stabilește anumite facilități la achitarea impozitului pe venit pentru băncile comerciale și organizațiile de microfinanțare, în cazul în care cele din urmă acordă credite / împrumuturi pe termen lung (>3 ani) și termen mediu pentru finanțarea diferitor investiții capitale (spre exemplu, investiții destinate achiziționării mijloacelor fixe în scopul utilizării lor în activitatea economică a întreprinderii etc.).</u> Recomandăm ca alin. (14) să fie păstrat în textul Legii, avînd în vedere importanța motivării investițiilor capitale pe termen lung. <u>Mai mult decît atît, recomandăm ca alături de băncile comerciale și organizațiile de microfinanțare de această facilitate să beneficieze și companiile de leasing.</u>
Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal	
Propunere AmCham: Art. 2 alin.(1) Art. 28 lit.q ¹) Art. 28 se completează cu lit.q ³)	Propunem completarea art. 2 alin. (1) cu următorul conținut: „mostre de mărfuri – orice articol care reprezintă un tip de marfă al cărui mod de prezentare și cantitate, pentru mărfuri de același tip, îl exclude de la folosirea sa în alte scopuri decât pentru obținerea de comenzi pentru mărfuri de tipul celor pe care le reprezintă.” Propunem completarea art. 28 lit. q¹) cu următorul conținut: „q ¹) mărfurile importate de către persoane juridice în scopuri necomerciale cu o valoare neglijabilă expediate direct din țara de export unui destinatar din Republica Moldova. În sensul prezentului alineat, „mărfuri cu o valoare neglijabilă” constituie mărfurile a căror valoare intrinsecă (valoarea reală care nu include cheltuieli legate de transportare și asigurare cu condiția, că acestea să fie distincte) nu depășește 22 EUR în total pentru o livrare. Scutirea de taxă vamală nu se aplică produselor alcoolice, parfumurilor și apelor de toaletă; tutunului sau produselor pe bază de tutun.” Propunem completarea Articolului 28 cu lit.q³), cu următorul conținut: „q ³) mostrele cu o valoare neglijabilă importate pe teritoriul Republicii Moldova. Pentru a beneficia de scutire, mostrele urmează să fi devenit de nefolosit prin rupere, perforare sau marcarea clară și permanentă sau prin alte procedee, cu condiția ca această operațiune să nu le distrugă caracterul de mostre”.
	Argumentare:

În cadrul relațiilor comerciale într-o economie în dezvoltare un proces firesc este perfecționarea continuă a tehnologiilor de producție și oferta pe piețele externe a mărfurilor produse. Acesta, pe lângă alte modalități, are loc prin prezentarea de mostre a materialelor și produselor finite.

Astfel, un cadrul legal care ar facilita procesul dat este o condiție *sine qua non*. La capitolul dat Legislația Republicii Moldova oferă următoarele soluții: litera B din Secțiunea 13 a Hotărârii de Guvern Nr. 1140 din 02.11.2005 este dedicată regimului vamal al mostrelor, modelelor de referință, și materialelor publicitare, stipulând definiții a mostrelor cu sau fără valoare comercială și scutiile aplicabile. Cu toate acestea, pînă în ziua de astăzi, prevederile date nu sunt aplicabile deoarece nu au fost făcute modificări de rigoare a legislației primare (Cod Fiscal, Legea cu privire la tariful vamal).

În același context apare și problema bunurilor care nu cad sub incidența definiției de mostre fără valoare comercială și nu pot beneficia de scutiile prevăzute de Hotărîrea de Guvern 1140. Astfel, în unele cazuri pentru atingerea scopului de reprezentare a produsului propriu-zis, mostrele nu pot fi deteriorate sau mutilate (spre exemplu, un agent economic importă 10 pixuri de tip diferit, pentru aprecierea calității și potențialului de revînzare pe piață).

Pentru asemenea situații Legislația Republicii Moldova prevede următoarele: T.V.A. și taxele vamale nu se aplică mărfurilor importate de către persoane juridice în scopuri necomerciale dacă valoarea în vamă a acestor mărfuri nu depășește suma de 100 de euro. Însă acestea nu întotdeauna satisfac scopul propus, și anume:

conform art. 11 Legea cu privire la tariful vamal, la determinarea valorii în vamă în valoarea tranzacției se includ următoarele componente în cazul în care nu au fost incluse anterior în valoarea mărfii:

- costul transportului;
- cheltuielile suportate de cumpărător;
- redevențele și taxele pentru licențe referitoare la mărfurile de evaluat;

Prin urmare, chiar în cazul cînd valoarea mărfii importată sau exportată în calitate de mostră este una simbolică, celelalte cheltuieli aferente (costul serviciilor de transport și asigurare) depășesc din start de minimumul de EUR 100. Acest fapt duce la necesitatea devamării acestor mostre, care generează o serie de cheltuieli:

- În cazul importului: costul serviciilor a brokerului vamal, taxa pentru proceduri vamale, taxa de import, T.V.A., uneori – declarația de tranzit și taxa pentru poluarea mediului;
- În cazul exportului: costul serviciilor a brokerului vamal, taxa pentru proceduri vamale.

În cele mai deseori cazuri, mostrele nu aduc companiilor nici un beneficiu direct, de regulă acestea sunt marcate sau nu conțin o serie de atribute necesare să fie pasibile revînzării. Astfel, impunerea acestui proces cu cheltuieli adăugătoare va afecta rentabilitatea și utilitatea acestuia, care ca efect final va influența negativ dezvoltarea comerțului interior și exterior.

Sinteza propunerilor noastre este păstrarea cadrului legal existent, cu introducerea modificărilor necesare pentru a pune în aplicare Hotărîrea de Guvern Nr. 1140 din 02.11.2005 la capitolul regimului vamal a mostrelor.

De asemenea, pledăm pentru suplinirea actelor legislative vizate cu o reglementare adăugătoare preluată din Directiva 2009/132/CE a Consiliului din 19 octombrie 2009, care ar permite ca valoarea în vamă a bunurilor cu o valoare neglijabilă (pînă la EUR 22) să fie stabilită după valoarea lor comercială (Incoterms EXW, care nu include în sine costul transportului, asigurării etc.)

Astfel vor fi acoperite toate eventualitățile ce țin de importul mostrelor:

- situațiile cînd acestea se încadrează în definiția mostrelor fără valoare comercială, și nu pot fi utilizate pentru un alt scop decît prezentarea produsului (gradul de deteriorare și marcarea necesară).
- situațiile cînd mostrele nu se încadrează în categoria celor „fără valoare comercială” valoarea acestora va fi limitată la EUR 22 conform Incoterms EXW.

<p>Codul Vamal</p> <p>Art. 1 Noțiuni principale 62) <i>culoar de control vamal</i> – circuitul determinat în mod automatizat, care trebuie urmat de declarația vamală pe durata procesului de control vamal. Fiecare culoar reprezintă un nivel de control care trebuie aplicat unei declarații vamale, după cum urmează: - <i>culoarul verde</i> – culoarul de control vamal care permite acordarea liberului de vamă fără efectuarea controlului documentar și fizic; - <i>culoarul albastru</i> – culoarul de control vamal care permite acordarea liberului de vamă <u>beneficiarilor de proceduri simplificate</u>, fără efectuarea controlului documentar și fizic, <u>cu aplicarea analizei riscurilor în vederea stabilirii necesității efectuării controlului ulterior</u>; la punctul 62) liniuța 4, cuvintele „beneficiarilor de proceduri simplificate” se exclud</p>	<p><u>Este necesar de a clarifica diferența efectivă/practică între culoarul verde și cel albastru. Analiza riscurilor în vederea stabilirii necesității efectuării controlului ulterior este aplicată și culoarului verde.</u></p> <p>De asemenea, este necesară corelarea altor norme din Codul vamal. De exemplu, potrivit art. 185 alin. (1) lit. a) al Codului Vamal, controlul vamal este efectuat de colaboratorul vamal și constă în verificarea documentelor și informațiilor prezentate în scopuri vamale. Astfel, ar rezulta că controlul documentar este obligatoriu în toate cazurile, culoarul verde nefiind aplicabil.</p>
<p>Art. 127. Dispoziții generale aplicabile obligației vamale</p>	<p>Se propune eliminarea alin. (11) din cadrul art. 127, expunând alin. (10) în următoarea redacție: <i>„(10) Termenul de prescripție pentru determinarea obligațiilor vamale este de 4 ani, calculat de la ultima dată prevăzută pentru depunerea declarației vamale. În cazul în care declarația vamală nu a fost depusă, sau a fost depusă conținând informații eronate, sau reflectă fapte ce constituie încălcări ale legislației, termenul de prescripție se calculează de la momentul apariției obligațiilor vamale.”.</i></p> <p>Considerăm drept abuzivă intenția legiuitorului, întrucât redacția propusă inițial permite Serviciului Vamal de a efectua controlul ulterior al declarațiilor vamale într-un termen nelimitat de la data efectuării operațiunilor comerciale. În același context menționăm că dispozițiile art. 128, Cod Vamal stabilesc faptul că <u>obligația vamală se stinge prin expirarea termenului de prescripție de 6 ani.</u></p>
<p>Art. 202¹, alin. (1) Auditul postvămuire</p>	<p>Recomandăm substituirea sintagmei „<i>orice persoană care are tangență cu activitatea supusă auditului</i>”, din cadrul propunerii alin. 1, art. 202¹, cu sintagma „<i>orice persoană legată direct sau indirect <u>cu titlu profesional cu activitatea supusă auditului</u></i>”.</p> <p>Activitatea de audit post-vămuire implică alocarea de resurse suplimentare din partea persoanelor supuse auditului, paralel perturbând activitatea agenților economici. Extinderea listei persoanelor ce pot fi supuse auditului post-vămuire, care are tangențe cu activitatea</p>

	<p>supusă auditului, pînă la calificativul „orice”, ar afecta nerezonabil activitatea unui cerc larg de subiecți. Suplimentar menționăm că redacția propusă de AmCham este similară celei utilizării de către autor în textul alin. (5), același articol.</p>
<p>Art. 202¹, alin. (2) Auditul postvămuire</p>	<p>În scopul evitării ambiguităților, recomandăm menționarea expresă a subiecților de exercitare a mandatului privind efectuarea controlului ulterior (auditul post-vămuire (art. 201² alin. (2) și reverificarea declarației vamale art. 202² alin.(2)).</p> <p>Dispozițiile art. 15, din Legea nr. 235 din 20.07.2006, stipulează că autoritățile administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control în relațiile cu întreprinzătorii, nu vor întreprinde acțiuni în exces atît în ceia ce privește asigurarea proporțională a intereselor societății cît și în vederea asigurării protecției drepturilor întreprinzătorilor. În acest context, menționăm că auditul post vămuire / reverificarea declarației vamale este exercitat atît de Direcția Control Ulterior din cadrul Aparatului central al Serviciului Vamal, cît și prin intermediul secțiilor Control Ulterior din cadrul Birourilor Vamale.</p> <p>Prin urmare, considerăm abuziv că unul și același agent economic ar putea fi supus atît unui control de către colaboratorii Secției Control Ulterior, din cadrul organul vamal unde acesta se deserveste, cît și de către de către colaboratorii Direcției Control Ulterior, care au competență de control pe întreg teritoriul vamal național.</p> <p>Suplimentar, propunem ca în scopul eficientizării activității agenților economici, cît și în vederea minimizării riscurilor efectuării controalelor duble, recomandăm instituirea unui mecanism ce ar interzice efectuarea repetată a controalelor ulterioare (audit post-vămuire și reverificarea declarației vamale) a unora și acelorași operațiuni comerciale. Adicional sugerăm scutirea de controale ulterioare a operațiunilor comerciale ce au fost vămuite prin culoarul roșu de control vamal, fapt ce implică efectuarea integrală a controlului documentar și fizic.</p>
<p>Art. 202¹, alin. (14) Auditul postvămuire</p>	<p>În scopul eliminării caracterului subiectiv al dispoziției din cadrul art. 201² alin. (14), recomandăm, eliminarea sintagmei „cazuri întemeiate și justificate”, prin substituirea cu criterii și indici concreți în care organul vamal este în drept să prelungească perioada de control.</p>
<p>Art. 202¹, alin. (19), (20) Auditul postvămuire</p>	<p>Considerăm excesive normele propuse în cadrul art. 201² alin. (19) și (20) care dispun derularea auditului post-vămuire chiar dacă ordinul de efectuare a acestuia a fost contestat sau suspendat de către instanța de judecată, astfel recomandând excluderea acestora.</p> <p>Dispozițiile art. 21 alin. (1) și alin. (2), Legea nr. 793 din 10.02.2000, stipulează ”<i>Suspendarea executării actului administrativ contestat poate fi solicitată de către reclamant instanței de contencios administrativ concomitent cu înaintarea acțiunii. În cazuri temeinic justificate și în scopul prevenirii unei pagube iminente, instanța poate dispune suspendarea actului administrativ și din oficiu</i>”. În aceeași ordine de idei, Hotărîrea Curții Constituționale nr. 18 din 11.12.2012, stipulează că contenciosul administrativ, în calitate de instituție juridică, are drept scop contracararea abuzurilor și exceselor de putere din partea autorităților publice, apărarea drepturilor persoanelor în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, precum și asigurarea ordinii de drept. Ulterior se menționează „[...] În vederea asigurării unui proces echitabil, art. 21 din Legea contenciosului administrativ acordă persoanei, concomitent cu înaintarea acțiunii, posibilitatea de a solicita instanței de contencios administrativ suspendarea executării actului administrativ contestat.”.</p>
<p>Art. 202² Reverificarea declarației vamale</p>	<p>În scopul evitării abuzurilor din partea organului vamal, considerăm necesar elaborarea unor norme specifice ce ar genera necesitatea efectuării unei reverificări a declarației vamale, paralel specificând că procedura de reverificare a declarației vamale se inițiază la ordinele șefilor organelor vamale conform competențelor teritoriale.</p> <p>Adicional, nu este clar raționamentul ca în cadrul procesului de reverificare a declarației vamale, să nu se întocmească procese verbale, în cazuri în care nu au fost identificate abateri de la legislație. În scopul protejării agenților economici de la controale ulterioare repetate ale</p>

	acelorași operațiuni comerciale, recomandăm emiterea proceselor verbale în toate cazurile când au loc controale ulterioare din partea organului vamal.
Articolul 202³. Drepturile și obligațiile organelor vamale la exercitarea auditului postvămuire	Sugerăm eliminarea lit. i), alin. (1), art. 202 ³ . Aliniatul respectiv stipulează expres și exhaustiv obligațiile organului vamal în cadrul controlului ulterior. Deci considerăm că lista obligațiilor respective, ar trebui prevăzute integral doar în cadrul alineatului respectiv.
Legea privind plata pentru poluarea mediului nr.1540-XIII din 25 februarie 1998	
Art. 7, alin. (3) și Art. 11, alin. (2) Sintagma „Serviciul Vamal” se substituie cu cuvintele „Ministerului Mediului”	<u>Considerăm imperativă necesitatea păstrării competenței pentru calcularea și încasarea plății pentru emisiile de poluanți la Serviciul Vamal.</u> Transmiterea competenței precitate către Ministerul Mediului va crea o serie de dificultăți agenților economici, întrucât va necesita crearea infrastructurii (processe ce țin de setarea cu echipament în vederea percepției taxelor, lărgirea statelor de personal) în vederea exercitării acestui mandat de către Ministerul Mediului. Amendamentul propus de autor, vine în contradicție cu eforturile Serviciului Vamal privind implementarea „ghișeuului unic la frontieră” instituit întru simplificarea procedurii de perfectare a actelor vamale în punctele de trecere (auto) a frontierei de stat, reducerii numărului organelor de control amplasate în aceste puncte și racordării legislației naționale la standardele internaționale ⁷ , rezultând în tergiversarea procesului de vămuire.
Art. 11 Plata pentru importul mărfurilor care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului La alin. (1), sintagma „pînă la sau în momentul plasării” se înlocuiește cu sintagma „în termen de 10 zile după plasarea”;	Considerăm că varianta optimală pentru modificarea termenului, în acest caz este instituirea unui mecanism de achitare pentru toate importurile care au avut loc pe parcursul lunii și raportarea despre această achitare până la data de 10 a lunii ce urmează. Termenul propus, de 10 zile, este, în opinia noastră, un termen prea mic, greu de gestionat pentru agenții economici.
Legea fondului republican și a fondurilor locale de susținere socială a populației Nr. 827-XIV din 18.02.2000	
Art. 4 alin. (1) lit. b) se modifică	Art. 4 alin. (1) lit. b) se modifică după cum urmează: "b) transferurile lunare ce urmează a fi efectuate de către persoana juridică care prestează servicii de comunicații electronice, în mărime de 0,2 la sută din venitul obținut din prestarea acestora, cu excepția serviciilor internaționale de roaming și interconectare;" Argumentare: În acest caz cercul plătitorilor va fi extins, iar impactul asupra bugetului nu va fi semnificativ. La fel se va respecta și echitatea în perceperea taxei de la toți prestatorii de servicii de comunicații electronice și nu doar a prestatorilor de servicii de telefonie mobilă. Pe de alta parte, se va exclude taxarea dublă a veniturilor din servicii de comunicații electronice, deoarece serviciile internaționale de roaming și

⁷ Dispoziția Guvernului nr. 88, din 28.09.2007

	interconectare sunt incluse în tarifele cu amanuntul practicate de operatori.
--	---